

‘บางจะเกร็ง’ใช้พิธีกรรมโน้มนำความเชื่อ สืบทอดเจตนา-สืบชะตา‘ดอนหอยหลอด’

“ดอนหอยหลอด” เป็นสันดอนตั้งอยู่ปากแม่น้ำแม่กลอง เกิดจากการตกตะกอนของดินปนทราย ชาวบ้านเรียก “ทรายขี้เป็ด” เป็นบริเวณกว้างประมาณ 3 กิโลเมตร ยาว 5 กิโลเมตร มีหอยหลายชนิดอาศัยอยู่ ทั้ง หอยลาย หอยปุก หอยปากเป็ด หอยแครง โดยเฉพาะหอยหลอดมีมากที่สุด

พื้นที่ดอนหอยหลอดได้รับการบรรจุในทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (แรมซาร์ไซต์) ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำลำดับที่ 1,099 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2544 กินพื้นที่ทั้งบนบกและในทะเล ครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบลของ อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม คือ ต.บางแก้ว ต.บางจะเกร็ง ต.แหลมใหญ่ ต.คลองโคน ซึ่งมีหาดเลนที่อุดมไปด้วยหอยนานาชนิดที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ นอกจากความสำคัญในเชิงระบบนิเวศแล้ว ดอนหอยหลอดยังสำคัญต่อการดำรงชีวิตของชาวสมุทรสงคราม โดยเป็นแหล่งหาอยู่หากินของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง ซึ่งมีรายได้จากการจับหอยหลอดขาย ทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีประชาชนนิยมเดินทางมาอย่างต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันสภาพดอนหอยหลอดเริ่มเสื่อมโทรมลง ชาวบ้าน จึงร่วมกับภาครัฐและท้องถิ่นจัดกิจกรรมฟื้นฟูดอนหอยหลอดขึ้น

สุขเกษม ไ้วสกุล นายกเทศมนตรีตำบลบางจะเกร็ง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม เล่าว่า ล่าสุดเทศบาลตำบล (ทต.) บางจะเกร็ง ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) สมุทรสงคราม, สภาวัฒนธรรมตำบลบางจะเกร็ง, ประมงจังหวัดและศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 2

จังหวัดสมุทรสาคร ตลอดจนภาครัฐและเอกชน จัดงาน **“สืบทอดเจตนาสืบชะตาดอนหอยหลอด”** ที่บริเวณศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ดอนหอยหลอด โดยใช้พิธีกรรมโน้มนำความเชื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งเพื่อเผยแพร่วิถีชีวิตสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาวบาง

จะเกร็ง ที่สำคัญเพื่อให้เห็นความสำคัญและตระหนักในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า

“ได้เชิญนายอำพล อังคภากรณ์กุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นประธานเปิดงาน พร้อมสักการะบวงสรวงดวงพระวิญญาณ พลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ หรือ “เสด็จเตี่ย”, ปลอยพันธุ์กุ้งแซบวัย 560,000 ตัว เพิ่มผลผลิตสัตว์ในแหล่งน้ำธรรมชาติ จากนั้นคณะสงฆ์สวดเจริญพระพุทธมนต์ โยงสายสิญจน์ลงสู่ดอนหอยหลอดเพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย นอกจากนี้มีนิทรรศการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การละเล่นพื้นบ้าน เช่น เดินกะลามือช้อนผ้า รีรีข้าวสาร และงูกินหาง เป็นต้น การแต่งกายพื้นบ้านร่วมใจ การทำอาหารพื้นบ้านแกงส้มใบกระเจียม สาธิตการทากะละแมรวมใจ สาธิตการสานตะกร้าด้วยเชือกกล้วย ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของชาวบางจะเกร็ง”

พิสิฐ เสือสมิง นายก อบจ.สมุทรสงครามกล่าวว่า งาน “สืบทอดเจตนาสืบชะตาดอนหอยหลอด” เป็นความเชื่อของชาวบางจะเกร็ง ว่าจะทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ขึ้นกับดอนหอยหลอด ซึ่งเป็นพื้นที่อุดมไปด้วยทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งที่มีความหลากหลายมากในเชิงเศรษฐกิจที่มีความสำคัญทั้งระดับชุมชนและจังหวัด จึงร่วมใจจัดงานต่อเนื่องมาเป็นครั้งที่ 7 แล้ว ยอมรับว่าการจัดงานทุกครั้งที่ผ่านมาส่งผลให้ปริมาณสัตว์น้ำ โดยเฉพาะหอยหลอดเพิ่มมากขึ้น

“ทุกปีชาวประมงพื้นบ้านจะพร้อมใจกันหยุดทำประมง 1 วัน ถือเป็นจุดเริ่มต้นการอนุรักษ์และฟื้นฟูดอนหอยหลอดให้กลับคืนมา”

ชจร โพธิ์นิ่มไทย